HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אמרתי לו רבי מה טעם. אתה עושה אותם פתוחות והלא בתורה סתומות הן. אותו ריוח שלאחר ובשעריך [דברים ט"ו] הוא סתום (שמאל של שיטה) והריוח באמצע השיטה: **אמר לי הואיל ובהורה אין סמוכות.** הגך שתי פרשיות שזו כתובה בותחתן [שם] וזו כתובה בוהיה עקב[ט] לפיכך [ח] אנו עושין פתוחות: **מאי לאו אפתוחות.** קאמר רב (א) [ב] זה דהלכה כר"ש: **אטבא** [י] **דסיפרי.** גלוי"ן עץ סדוק הנושק דפי קונטרס שלא יכפלו: **אית ליה מנהגא.** דהמפרש אם יבא אליהו כו': **מעגל לכפחילה.** למ"ד אם יבא אליהו ויאמר מוצין במעגל שומעין לו קסבר מעגל אסתא לכתפילה לא עד שיבא אליהו ויורה [יא] כו'. למ"ד אם יבא אליהו ויאמר אין מוצין במעגל שומעין לו מכלל [יב] עד שיבא אליהו ויאמר לא תמצו במעגל מוצין כו' (ג): תפילין קדושתן חמורה ממזוזה שיש בהן ד' פרשיות: **הכא סתומות.** בס"ת והכא פתוחות במזוזה אלא ש"מ במזוזה נמי סתומות הן: **ודילמא להשלים.** דילמא הא דלייקינן הא מורידין [יג] עושין [יד] אאם תפרה מתפילין מזוזה: **קלף.** כותבין עליו במקום בשר כו'. אלמא תפילין אי אפשר לעשות מזוזה דהא על הקלף נכתבו: ומשני **למזוז.** מצות תפילין על הקלף ומזוזה דאוכסוסטוס אבל אם שינה אין בכך כלום הילכך אם מורידין עושין: **והתניא** [יד] **שינה פסול.** ומשני בתפילין קמיירי דאם

ועושה ריוח מלמעלה וריוח מלמטה. מן הגדיים לא פירש ושמא יין דכורך מאחד כלפי שמע לריך [טו] לכתפילה כדי לגול בהיקף כעין ס"ת. מ"ר: **והאידנא** נהוג **בסתומות.** פירש בקונטרס [ז] דכשיש כתוב בתחילת שיטה ובסוף שיטה והריוח בתחילת זו היא סתומה ואנו נוהגין להניח חלק מעט בתחילת שיטה ואחר כך מתחיל והיה אם שמוע ושמע גם זה קרוי סתומה ור"ת מפרש דכשמסיים מסיים פסוק בתחילת שיטה ומניח עד סוף שיטה כשיעור למשפחותיכם זו היא פתוחה ואם לא נמצא בסוף שיטה כשיעור חלק למשפחותיכם מניח שיטה שניה ומתחיל וכותב בו שני בגשיטות וזו היא פתוחה וסתומה כל שכותב בתחילת שיטה וסוף שיטה ומניח חלק בתחילת כדי לכתוב בו שם שתי אותיות או יותר וזו היא סתומה שדורש כל שכותב והולך השיטה עד חציה או עד שלישיתה ומניחה ומתחיל לכתוב בשיטה שתחתיה כנגד הנחה של שיטה העליונה וזו היא שדורה זה מלא ר"ת בסידור קדמונים ובמסכת סופרים מלא איזו אותיות אם לא שיבא אליהו ומשנה אמר רב אם יבא אליהו ויאמר אין חולצין במעגל שומעין לו אין חולצין בסנדל אין שומעין לו שכבר נהגו העם בסנדל ורב יוסף אמר רב כהנא אמר רב אם יבא אליהו ויאמר אין חולצין במעגל שומעין לו אין חולצין בסנדל אין שומעין לו שכבר נהגו העם בסנדל ואמרינן מאי בינייהו [ד] מנעל לכתחילה איכא בינייהו אלא לאו שמע מינה אריוח ש"מ רב נחמן בר יצחק אמר [ב]מצוה לעשותן סתומות ואי עבדינהו פתוחות שפיר דמי ומאי פתוחות דקאמר רשב"א אף פתוחות לימא מסייע ליה [ג]כיוצא בו [ג]ספר תורה שבלה ותפילין שבלו אין עושין מהן מזוזה לפי

ועושה ריוח מלמעלה וריוח מלמטה רבי מה טעם אמר לי הואיל ואין סמוכות מן התורה ואמר רב חננאל אמר רב הלכה כר"ש בן אלעזר מאי לאו אפתוחות [ה]לא אריוח וכמה ריוח אמר רב מנשיא בר יעקב ואמרי לה אמר רב שמואל בר יעקב כמלא אטבא [ו] דסיפרי אמר ליה אביי לרב יוסף ואת לא תסברא דכי אמר רב אריוח והא רב אית ליה מנהגא [ז]והאידנא נהוג עלמא [ח] בסתומות [ט]דאמר רבה אמר רב כהנא אמר רב אם יבא אליהו ויאמר [י] חולצין במעגל שומעין לו אין חולצין בסנדל אין שומעין לו שכבר נהגו העם בסנדל ורב יוסף אמר רב כהנא אמר רב אם יבא אליהו ויאמר אין חולצין במעגל שומעין לו אין חולצין בסנדל אין שומעין לו שכבר נהגו העם בסנדל ואמרינן מאי בינייהו [יא] מנעל לכתחילה איכא בינייהו אלא לאו שמע מינה אריוח ש"מ רב נחמן בר יצחק אמר [יב]מצוה לעשותן סתומות ואי עבדינהו פתוחות שפיר דמי ומאי פתוחות דקאמר רשב"א אף פתוחות לימא מסייע ליה [יג]כיוצא בו [יג]ספר תורה שבלה ותפילין שבלו אין עושין מהן מזוזה לפי

שאין מורידין מקדושה חמורה לקדושה קלה הא מורידין עושין אמאי הכא סתומות והכא פתוחות דלמא [ט] להשלים הא מורידין עושין והתניא [יד]הלכה למשה מסיני תפילין על הקלף ומזוזה על דוכסוסטוס קלף במקום בשר דוכסוסטוס במקום שער [ל]למצוה והתניא שינה פסול [ה]בתפילין והתניא שינה בין בזה ובין בזה פסול [ו] אידי ואידי בתפילין והא דכתבינהו אקלף במקום שער והא דכתבינהו

דירושלמי דפליג אש"ס דידן דמסקינן הכא כי אמר רב אריוח ולא אפתוחות והתם פסיק רב בהדיא כמ"ד פתוחות והכי איתא התם מזוזה אית תנא תני פתוחות ואית תנא תני סתומות דשמואל בר שילת בשם רב הלכה כדברי מי שאומר פתוחה שאין זה מקומה פתוחה מראשה פתוחה פתוחה מסופה פתוחה מכאן ומכאן סתומה ודבר תימה הוא דלפי הירושל' משמע לכאורה דאם מסיים פרשה בתמצע שיטה ואחר כך מתחיל לכתוב בתמצע שיטה שתחתיה שזו היא נקראת סתומה ואין יתכן זה מי גרע מפתוחה מראשה לחוד או פתוחה מסופה לחוד ונראה לפרש דקאי לפרושי מילתיה דרב דהא דאמר הלכה כדברי מי שאומר פתוחה מראשה או פתוחה מסופה או פתוחה בתמצע ומכאן ומכאן סתומה והאי מכאן ומכאן דקאמר אסתומה דבתר הכי קאי ולא אפתוחה דקמיה דההיא פתוחה בתמצע איקרי ואע"ג דבעלמא מקרי סתומה כי ה"ג לא מייתינן גבי מזוזה דכיון דטעם משום דאין זה מקומה ומתייחד בכך דלא קשיא ההיא דירושלמי אש"ס שלנו אינא דרב. מ"ר: **מנעל** לכתחילה **איכא** ביניהו. אע"ג דקי"ל (ב"ב דף קיד:) רבה ורב יוסף הלכה כרבה בר משלה ענין ומתלה ולרבה אין חולצין במנעל לכתחילה [י] עכשיו נוהגין לחלוץ במנעל לפי שאין חולצין בסנדל אי נמי במילתא דקאמרי משמיה דאחריני אפשר דהלכה כרב יוסף [כ]. מ"ר: **דילמא** להשלים. פירש בקונטרס שאם חברה מזוזה שיטה אחת אי לאו אין מורידין היו נוטלין שיטה אחת מס"ת ומופרין במזוזה והא דאמרינן בירושלמי בפ"ק דמגילה דתפילין ומזוזות אין נכתבין אלא על עור אחד ההיא בשלא תפר הטורות זה בזה [לז] ויש עוד לפרש להשלים כגון [יז] דפרשת שמע [ל] בסוף עמוד והוסיף פרשת והיה אם שמוע בגליון שלמטה או פרשת אם שמוע [מ] בתחלת עמוד והוסיף שמע בגליון שלמעלה.[יח] [נ] מ"ר: **הא** מורידין עושין. אע"ג דנוהגין בתפילין של יד [פ] ד' שיטין ובשל ראש ז' שיטין ובמזוזה כ"ה שיטין אם שינה לא פסול. מ"ר: [מ] **תפילין** על הקלף מזוזה על דוכסוסטוס. ושיהן פסולין אגויל וס"ת כשירה אגויל כדמוכח בפרק המוליא יין [שבת דף עט:] ותימה דלא חשיב ליה בהדי אין בין ספרים לתפילין ומזוזות בפ"ק דמגילה (דף ח:) ויש לפרש דלא מיירי בדבר שכתובין בו כדאשכחן [שם דף ז:] גבי אין בין שבת ליום הכיפורים דלא חשיב אכילה וגבי אין בין יום טוב לשבת דלא חשיב סקילה אי נמי משום דתפילין ומזוזות לאו מחד טעמא [פ] מיפסלן אגויל ולא דמו לאשורית דהוי מחד טעמא משום דכתיב והיו. מ"ר: **אידי** ואידי בתפילין הא דכתבינהו אקלף במקום שיער והא דכתבינהו אדוכסוסטוס במקום בשר. פירוש אף במקום בשר וה"ה במקום שיער דלא הכשיר תפילין אלא על הקלף וקשה דלא משני אלא אידי ואידי במזוזה והוי השתא שינה בזה ובזה מענין אחד דמזוזה כשירה אשנייהם ולא מיפסל כלל אלא מחמת שינוי מקום דלמאי דמוקי לה אתפילין מיפסלי אדוכסוסטוס מתרי טעמי חדא דדיינם אקלף וחדא דדין דוכסוסטוס אשיער והוא שינה וכתב במקום בשר וכענין זה קשה בפרק המוליא יין [שבת דף עט:] דמשני התם איפכא אידי ואידי אמזוזה גבי הא דאמר [ג] רבא התם דוכסוסטוס הרי הוא בקלף וכותבין עליו תפילין והא תניא תפילין על הקלף ומזוזה על דוכסוסטוס למלוה והא תניא בזה ובזה פסול אידי ואידי אמזוזה אי דכתב אקלף במקום שיער והא דכתב אדוכסוסטוס במקום בשר והשתא קשיא דה"ל לשנויי אידי ואידי אתפילין דכשירין אשנייהם והוי שינויא מענין אחד כענין שפירש כאן ופירש שם הר"ר יוסף דמדלא תירץ כן נראה דתפילין אם שינה אקלף במקום שיער לא פסל כמו שלא פסל אם שינה ממצותן וכתב אדוכסוסטוס וכענין זה נוכל לתרץ בשמעתין דלכך לא תירץ אידי ואידי אמזוזה דכיון דכשירה כשנייה מצותה וכתבה אקלף ה"ה דכשירה כשכתבה אדוכסוסטוס במקום בשר ועוד יש לתרץ דלא הוי מצי לשנויי הכא אידי ואידי אמזוזה [ש] דכל כמה דלא אשמעינן דמזוזה כשירה משייהם לא שייך למיתני שינה בזה ובזה פסול אבל כל דין תפילין כבר אשמעינן וכענין זה יש לתרץ בפרק המוליא יין [שם]. מ"ר: הא

בענין אבל אם חסרה מזוזה שיטה אחת אי לאו דאין מורידין היו נוטלין שיטה אחת מס"ת ותיפרה במזוזה ומשלימין וקא פריך הא מורידין עושין מתפילין מזוזה הס"ד: יד) והתניא. אם שינה: טו) צריך בתחילה: טז) הערוות זה בזה. אבל תפר לית לן בה: יז) כגון. אם גמר פרשת שמע בסוף עמוד: יח) בגליון שלמעלה. אם לאו דאין מורידין עושין: יט) אידי ואידי אמזוזה. כל כמה אות ד' נמחק:

הפרשה יניח שיטה שלימה חלק ויתחיל בראש השיטה שלישית סדורה כו' עד מתחיל מלמעלה [הוא בתוס' ולכן לא העתיק] לפיכך הנהיג ר"ת בפתוחה להניח ריוח בסוף שיטה ובראש שיטה שניה כדי לקיים שניהם ומיהו לפי זה קשה למנהג שלנו שאנו מניחין ריוח במזוזה בסוף שיטה אחר ובשעריך ואין אנו מתחילין והיה בראש שיטה שניה אלא מניחין ריוח קצת ולפי דברי ר"ת קרי

מסורת הש"ס

ט) [מתוס' ד"ה רשב"ל אומר כו' לגיל נח: מוכח דלא היה הגיהא רבי לפניהם], כ) יבמות קב:, ג) שבת עט:, ד) שבת עט:, ה) [דבריס יח], ו) עושין מתפילין מזוזה אם תפרה הס"ד. ז"ק, ז) דכסוכתיב בתחילת. ז"ק, ח) כרך לשייר שיטה. ז"ק, ט) מפופה פתוחה מכל תני. ז"ק, י) ומכאיו. ז"ק, כ) [וזו' תוס' קדושין נ. ד"ה והלכתא ומו' גיטין עד: ותוס' ב"ב קיד:], ל) כ"ל בתחילת, מ) כ"ל בסוף, נ) [עי' ע"ז יז"ל פי' ל"ל ס"ק מ' ובנקה"כ], ס) ז' שיטין ובשל ראש ד' שיטין בל"ל. ז"ק, ע) עיין בספר תפלת שמואל דף לא ע"ב, פ) דמיפסלן. רש"ק, צ) ז"ל רב.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מאי לאו וכו' רב דהלכה כש"ל ותיבת זה נמחק: (ב) ד"ה נמי"ד אם וכו' מוצין כו' הס"ד ואמ"כ מ"ש מקדושה חמורה תפילין:

גליון הש"ס

גמ' לא אריוה. כעין זה פסחים דף יג ע"א תענית יח ע"ב: שם **והאדנא** נהוג **עלמא** בסתומות. עיין תשובות מהרי"ק שורש נד:

לעזי רש"י

גלוראי"ן [גלואר"ן]. עץ סדוק.

מוסף רש"י

כיוצא בו. ריקא דבריתא תפילין אל יד עושין אותן של ראש ואותן של ראש עושין אותן של יד לפי שאין מורידין וכו' (שבת עט:). ס"ת שבלה. אין מתקנין ממנה ירייה אפרשיות שמע והיה אם שמוע כתוכה לקובעה במזוזה (שם).

שיטה מקובצת

א) אטבא דספרי ראות ר' נמחק. פרש"י עץ סדוק כו' וזהו כדי אחיזת גודל ואצבע וזהו למעלה ולמטה אבל מן הצד לא מצינו שיעור הריוח ושמא כיון דכורך מאחד כלפי שמע צריך בראשו כדי לגול היקף ולפי מה שנהגו העולם עתה לכתוב שדי מבחוץ כנגד האויר שלפני והיה ונוקבין הסף לקרותו מבחוץ [נראה שאין צריך] דאי כדי לגול היקף א"כ יהיה מכוסה מאותו היקף ושמא יתחוך הקלף מאותו מקום. תוס' אחרות: ב) בסתומה. פרש"י כתב בתחילת [השיטה] ובסוף שיטה והחלק באמצע וכן מנהג קדמונים והיכא שנזדמן לו שנמר השיטה בסוף הפרשה ולא נשאר מקום בשיטה להניח חלק ולהתחיל פרשה אחרת יגמור כל השיטה באותה פרשה ויניח חלק בתחילת שיטה שתחתיה בצד ימין ויתחיל פרשה אחרת באמצע השיטה בסוף השיטה בצד שמאל ואינו מתחיל פרשה אחרת בראש שיטה אלא מתחיל בראש השיטה ממש ואם נזדמן לו וגמר השיטה בסוף

עין משפט נר מצוה

א [ומי' פ"ס מהלכות מזוזה הל"ל טוס"ע יו"ד סי' רפ' סעיף ג]:

קלח ב מיי' שם הל"ג טוס"ע שם סעיף יג:

קלט ג מיי' שם הלכה ו טוס"ע יו"ד סי' ל:

קמ ד מיי' פ"ז מהל' תפילין וס"מ הל' ח ט סמג עשין כה טוס"ע יו"ד סי' רעא סעי' ג:

קמא ה מיי' שם טוס"ע א"ח סי' לב סעי' ז:

שיטה מקובצת (המשך)

פתוחה ואמר הכא דעושין פרשיותיו סתומה לכך נראה דטוב שלא יניח ריוח בסוף שיטה אחר ובשעריך כדי שיעור. ושיעור ריוח אורך פרשה י"א כשיעור לכתוב בו למשפחותיכם כו' וי"א כדי לכתוב ג' אותיות והר"י מאורלינ"ש מצא במסכת סופרים ישן כמו בסדר הקדמונים איזה פתוחה כל שמניח באמצע השיטה. תוס' אחרות: ג) חולצין במנעל. מנעל הוא מעור דק ואיכא למגזר אטו מנעל המרופש שאינו חופה הרגל: ד) מנעל לכתחילה כו' אע"ג דלילשנא בתרא מותר לכתחילה לחלוץ במנעל עד שיבא אליהו מ"מ טוב לחזור אחר סנדל מעור עבה. תוס' אחרות: ה) להשלים. כגון שכתב בסוף דף של ס"ת (מקצת) פרשת שמע והוא מסיימה בגליון ועושה פרשה סתומה וכותב והיה אם שמוע. תו"ח: ו) אידי ואידי בתפילין והא דכתב אדוכסוסטוס במקום בשר. וה"ה במקום שיער אלא רבותא נקט דאע"ג דעיקר מצות כתיבת תפילין הוא אקלף במקום בשר אבל על דוכסוסטוס פסול אף במקום בשר וכ"ש במקום שיער דעיקר מצות כתיבת תפילין במקום בשר הוא וא"ת אמאי לא קאמר אמזוזה שינה בזה ובזה פסול אדוכסוסטוס במקום בשר ואקלף במקום שיער נמי פסול ומשכחת לה דאם מורידין עושין כגון שנכתבו אקלף ובמקום בשר ואומר הר"ר יוסף דאין זה סברא כיון דפסלינן מזוזה אדוכסוסטוס במקום בשר להכשיר אקלף במקום בשר דאדרבה עיקר מצות כתיבת מזוזה במקום שיער ועוד אומר דבינו נתנאל דשינה בזה ובזה פסול משמע בג' מקומות שינה חד בזה תרי בזה [הרי] חלת ובמזוזה לא משכחת להפסיל שלישי תוס' אחרות. וז"ל תו"ח אידי ואידי אתפילין. וא"ת לישני אידי ואידי במזוזה דפי' הר"ר יוסף דכיון דשינוי אחד כשר במזוזה משמע ליה דכל השינויים כשרים בה ע"י"מ דכיון דמקום המובחר במזוזה כשהיא נכתבת על דוכסוסטוס ואמת הוא שאף [על] (כל) הקלף כשר אין לנו לפסול מקום שיער בקלף במזוזה והר"ר נתנאל פי' דשינה בזה ובזה משמע שלשה פסולים וזה לא נמצא אלא בתפילין ולא הבנתי. ע"כ: ז) ובשעריך. סתום צד שמאל של שיטה תשיב הוא ל"ש: ח) לפיכך אני עושה אותן פתוחות: ט) תיבת זה נמחק: י) אטבא דספרי אות ר' נמחק: יא) ויורה. כן שחולצין במנעל ותיבת וכו' נמחק: יב) מכלל. דעד שיבא אליהו וכו' חולצין בו הס"ד: יג) עושין. לא לעשות מזוזה כולה סס"ת דלעולם פתוחות

א) ועושה ריוח מלמעלה וריוח מלמטה פרשיותיה פתוחות אמרתי לו רבי מה טעם אמר לי הואיל ואין סמוכות מן התורה ואמר רב חננאל אמר רב הלכה כר"ש בן אלעזר מאי לאו אפתוחות לא אריוח וכמה ריוח אמר רב מנשיא בר יעקב ואמרי לה אמר רב שמואל בר יעקב כמלא אטבא דסיפרי אמר ליה אביי לרב יוסף ואת לא תסברא דכי אמר רב אריוח והא רב אית ליה מנהגא והאידנא נהוג עלמא בסתומות דאמר רבה אמר רב כהנא אמר רב אם יבא אליהו ויאמר אין חולצין במנעל שומעין לו אין חולצין בסנדל אין שומעין לו שכבר נהגו העם בסנדל ורב יוסף אמר רב כהנא אמר רב אם יבא אליהו ויאמר אין חולצין במנעל שומעין לו אין חולצין בסנדל אין שומעין לו שכבר נהגו העם בסנדל ואמרינן מאי בינייהו מנעל לכתחילה איכא בינייהו אלא לאו שמע מינה אריוח ש"מ רב נחמן בר יצחק אמר מצוה לעשותן סתומות ואי עבדינהו פתוחות שפיר דמי ומאי פתוחות דקאמר רשב"א אף פתוחות לימא מסייע ליה כיוצא בו ספר תורה שבלה ותפילין שבלו אין עושין מהן מזוזה לפי

דירושלמי דפליג אש"ס דידן דמסקינן הכא כי אמר רב אריוח ולא אפתוחות והתם פסיק רב בהדיא כמ"ד פתוחות והכי איתא התם מזוזה אית תנא תני פתוחות ואית תנא תני סתומות דשמואל בר שילת בשם רב הלכה כדברי מי שאומר פתוחה שאין זה מקומה פתוחה מראשה פתוחה פתוחה מסופה פתוחה מכאן ומכאן סתומה ודבר תימה הוא דלפי הירושל' משמע לכאורה דאם מסיים פרשה בתמצע שיטה ואחר כך מתחיל לכתוב בתמצע שיטה שתחתיה שזו היא נקראת סתומה ואין יתכן זה מי גרע מפתוחה מראשה לחוד או פתוחה מסופה לחוד ונראה לפרש דקאי לפרושי מילתיה דרב דהא דאמר הלכה כדברי מי שאומר פתוחה מראשה או פתוחה מסופה או פתוחה בתמצע ומכאן ומכאן סתומה והאי מכאן ומכאן דקאמר אסתומה דבתר הכי קאי ולא אפתוחה דקמיה דההיא פתוחה בתמצע איקרי ואע"ג דבעלמא מקרי סתומה כי ה"ג לא מייתינן גבי מזוזה דכיון דטעם משום דאין זה מקומה ומתייחד בכך דלא קשיא ההיא דירושלמי אש"ס שלנו אינא דרב. מ"ר: **מנעל** לכתחילה **איכא** ביניהו. אע"ג דקי"ל (ב"ב דף קיד:) רבה ורב יוסף הלכה כרבה בר משלה ענין ומתלה ולרבה אין חולצין במנעל לכתחילה [י] עכשיו נוהגין לחלוץ במנעל לפי שאין חולצין בסנדל אי נמי במילתא דקאמרי משמיה דאחריני אפשר דהלכה כרב יוסף [כ]. מ"ר: **דילמא** להשלים. פירש בקונטרס שאם חברה מזוזה שיטה אחת אי לאו אין מורידין היו נוטלין שיטה אחת מס"ת ומופרין במזוזה והא דאמרינן בירושלמי בפ"ק דמגילה דתפילין ומזוזות אין נכתבין אלא על עור אחד ההיא בשלא תפר הטורות זה בזה [לז] ויש עוד לפרש להשלים כגון [יז] דפרשת שמע [ל] בסוף עמוד והוסיף פרשת והיה אם שמוע בגליון שלמטה או פרשת אם שמוע [מ] בתחלת עמוד והוסיף שמע בגליון שלמעלה.[יח] [נ] מ"ר: **הא** מורידין עושין. אע"ג דנוהגין בתפילין של יד [פ] ד' שיטין ובשל ראש ז' שיטין ובמזוזה כ"ה שיטין אם שינה לא פסול. מ"ר: [מ] **תפילין** על הקלף מזוזה על דוכסוסטוס. ושיהן פסולין אגויל וס"ת כשירה אגויל כדמוכח בפרק המוליא יין [שבת דף עט:] ותימה דלא חשיב ליה בהדי אין בין ספרים לתפילין ומזוזות בפ"ק דמגילה (דף ח:) ויש לפרש דלא מיירי בדבר שכתובין בו כדאשכחן [שם דף ז:] גבי אין בין שבת ליום הכיפורים דלא חשיב אכילה וגבי אין בין יום טוב לשבת דלא חשיב סקילה אי נמי משום דתפילין ומזוזות לאו מחד טעמא [פ] מיפסלן אגויל ולא דמו לאשורית דהוי מחד טעמא משום דכתיב והיו. מ"ר: **אידי** ואידי בתפילין הא דכתבינהו אקלף במקום שיער והא דכתבינהו אדוכסוסטוס במקום בשר. פירוש אף במקום בשר וה"ה במקום שיער דלא הכשיר תפילין אלא על הקלף וקשה דלא משני אלא אידי ואידי במזוזה והוי השתא שינה בזה ובזה מענין אחד דמזוזה כשירה אשנייהם ולא מיפסל כלל אלא מחמת שינוי מקום דלמאי דמוקי לה אתפילין מיפסלי אדוכסוסטוס מתרי טעמי חדא דדיינם אקלף וחדא דדין דוכסוסטוס אשיער והוא שינה וכתב במקום בשר וכענין זה קשה בפרק המוליא יין [שבת דף עט:] דמשני התם איפכא אידי ואידי אמזוזה גבי הא דאמר [ג] רבא התם דוכסוסטוס הרי הוא בקלף וכותבין עליו תפילין והא תניא תפילין על הקלף ומזוזה על דוכסוסטוס למלוה והא תניא בזה ובזה פסול אידי ואידי אמזוזה אי דכתב אקלף במקום שיער והא דכתב אדוכסוסטוס במקום בשר והשתא קשיא דה"ל לשנויי אידי ואידי אתפילין דכשירין אשנייהם והוי שינויא מענין אחד כענין שפירש כאן ופירש שם הר"ר יוסף דמדלא תירץ כן נראה דתפילין אם שינה אקלף במקום שיער לא פסל כמו שלא פסל אם שינה ממצותן וכתב אדוכסוסטוס וכענין זה נוכל לתרץ בשמעתין דלכך לא תירץ אידי ואידי אמזוזה דכיון דכשירה כשנייה מצותה וכתבה אקלף ה"ה דכשירה כשכתבה אדוכסוסטוס במקום בשר ועוד יש לתרץ דלא הוי מצי לשנויי הכא אידי ואידי אמזוזה [ש] דכל כמה דלא אשמעינן דמזוזה כשירה משייהם לא שייך למיתני שינה בזה ובזה פסול אבל כל דין תפילין כבר אשמעינן וכענין זה יש לתרץ בפרק המוליא יין [שם]. מ"ר: הא